

in, sum í figgjarárinum 1982/83 var 9 mió. kr., hava umboðini fyrri samgonguflokkarnar sett niður í 5 mió. kr. Javnaðarflokkurin mælti til at seta hesa játtan til 7,5 mió. kr. Um hetta sigur umboð javnaðarflokksins í figgjarnevndini í eini viðmerking til gr. 18:

„Minnilutin heldur ikki, at tað er beint at avmarka nýksturin í orkugrunninum so nógv, tí tað hevur serligan týðning, at vit eru før fyrri at gera royndir viðvíkjandi alternativum orkumøguleikum.“

Munandi meira til húsalánsgrunnin

Meðan umboðini fyrri samgonguflokkarnar í figgjarnevndini mæltu til at seta játtanina til húsalánsgrunnin til 12 mió. kr. hevur umboð javnaðarflokksins mælt til at seta hesa játtan til 30 mió. kr.

Javnaðarflokkurin mælti til, at av hesum 30 mió. kr., skulu 5 mió. kr. nýstast til kollegiubygging. Her skilar umboð flokksins til, at henda upphædd eftir avgerð landsstýrisins eisini kann fara í grunnin til næmingaheim.

Undir somu grein mælti javnaðarflokkurin annars til at játta 800.000 kr. í arbeiðsloysisgrunnin hjá arbeiðaraføgunum. Her mæltu umboðini fyrri landsstýrisflokkarnar til eina upphædd uppá 400.000 kr.

Eisini mælti javnaðarflokkurin til, at fakfólagini fingi eina játtan uppá 250.000 kr. til skeiðvirksemi og at 100.000 kr. vóru settar av til føroyingafelagshús í Godthåb. Viðvíkjandi hesum báðum seinastu høvdu umboðini fyrri meirilutan onki til-mæli.

Tjóðbankaavlopið í tiltaksgrunnin

Í álitinum til figgjarlógina sigur Atli Dam, at tjóðbankaavlopið í 1983 er óvæntað høgt, nevniliga

heilar 37 mió. kr. meira enn mett. Minnilutin mælir tí til, at hesin peningur saman við teim á gr. 16 játtaðu 25 mió. kr. verður bundin í tiltaksgrunnin hjá ráfiskagrunninum til hesin er komin uppá 120 mió. kr. Minnilutin setur tí fram fylgjandi uppskot til samtyktar um tjóðbankaavlopið 1983.

„Álagt verður landsstýrinum beinan vegin at leggja fyrri tingið lógaruppskot, sum broytir bytið av figgjarlógaravlopinum soleiðis, at tann parturin av Føroya parti av avlopi tjóðbankans í 1983, sum er størri enn 5 mió. kr. verður lagdur í eykagrunn ráfiskagrunnsins. Samstundis verður álagt

landsstýrinum at fyriskipa slíkm reglum fyrri hesum eykagrunni, at ikki kann nýtast úr honum fyrri enn hann er í minsta lagi 120 mió. kr.“

Eitt sjálvstøðugt arbeiðseftirlit

Í fleiri ár hava arbeiðarafølagini biðið um at arbeiðseftirlitið varð gjørt til sjálvstøðugan stovn, men er hetta ynski ikki eftirlíkað. Minnilutin setir tí fram fylgjandi uppskot til samtyktar um arbeiðseftirlit.

„Landsstýrinum verður álagt at sundurgreina játtanina á konto 18109 ímillum Arbeiðseftirlitið og Teknisku Deild Landsins, so hesir stovnar kunnu ar-

beiða sjálvstøðugt og annars í framtíðar figgjarlógum at taka teir við hvør sær.“

Rentustuðul til farmaskipabyggingarlán

Tá lógin um stuðulslán til farmaskipabygging kom fram, varð greitt, at meirluti fanst í tinginum fyrri heldur at veita rentutílskot, tí hesi góvu eitt javnari trekk uppá hendan grunn, sum so ofta stendur við negativari saldo. Nú er tí skilagott at fyrirbyrgt framtíðar skarvsløpum á saldoini við at broytt stuðulsveitingina.

Minnilutin setir tí fram soljóðandi uppskot til samtyktar um rentustuðul til farmaskipabyggingarlán.

„Landsstýrinum verður álagt beinan vegin at leggja fyrri tingið lógaruppskot, sum miða imóti at broyta stuðulslánini til farmaskipabygging soleiðis, at rentutílskot eins dugnandi og stuðulslán verða veitt í staðin fyrri.“

Samandráttur

Minnilutans sikti í figgjarlógarmetingini hevur verið at binda tær umleið 125 mió. kr. (162 mió. kr. við tjóðbankaavlopinum) sum inntøkan verður størri enn av samgonguni

mett, til skilagóð endamá, men soleiðis at henda peningarlíkiligheit landskassans ikki fær óhepnar og ókjandi avleiðingar fyrri gjaldsjavnaðallið og uttanlandsskuldina. Undanfarin ár hevur samgongan á hvørjum ári nýtt 100-200 mió. kr. meira enn neyðugt av undirbusjettaraðum krónum og lánun og er hetta ein orsök til vaksandi gjaldsjavnaðallið. Við at binda umleið 100 mió. kr. í eykagrunni ráfiskagrunnsins, kollegiugrunni, grunni til endurnýgging av fiskiskipaflotanum, kommunalunum útjavnargrunni og á annan hátt, verður fyrirbyrgt, at hesin peningur í búskaparligu ringrásini fremur eina avskeplandi gongd í uttanlandsskuldini. Tá er skilagott at veita skattaborganum eitt litið endurgjald uppá 25 mió. kr. fyrri henda stórpening, innkravdur er.

Samgongan verður kanska tortrúgvín um inntøkumetið fyrri 1984/85, men her kann visast á, at hon altíð metti 100 mió. kr. ov litið — jbr. talvu frammanfyrri — og er nakað hald í samgongunnar tiltrúgv til, at B-skattgjaldararnir ikki fara at skekka skattleggingargrundarlagið við teim móguleikum, samgongan veitti í skiftisreglunum og skattaúsetanini, so skal inntøkumeting minnilutans nokk standa seg eina ferð enn.

Minnilutin hevur hækkað stuðulin til minstuløn og aðrar stuðulsskipanir upp í 260 mió. kr. og ásannar, at hetta er óheppið — hóast 25 mió. kr. verða bundnar í eykagrunninum — men soleiðis sum samgongan hevur haggreitt okkara ráfiskagrunnskipan við at veita og beina stuðulin til vis skipasløg og veiðuhættir, sum ávisir persónar — helst vinir og kenningar — vara av, so slepst ikki undan at hækka henda stuðul áðrenn ein avmarking og útjavnning aftur kann fremjast.

Løntakarin og fiskimaðurin skulu nú rinda skatt av eini inntøku fleiri ferðir hana, teir forvinna

Skelkandi brek í samtíðarskattinum

Fyrsta hálvárið rindar hvør einasti løntakari fleiri skatta-procent ov nógv og nógvir fiskimenn skulu rinda skatt av inntøku, sum eru trý- og fírfaldaðar í mun til tað, teir fara at vinna.

Landskassin fer við rómánum, sum er hundráð milliónir frá skattgjaldarunum. Men Pauli E. tváar hendur einaferð enn

1. apríl varð nýggja kelduskattskipanin sett í verk við lúðrarblástri og sjónvarpsskemti.

Figgjarmálaráðharrin Torbjørn Poulsen trýsti á knottin til hin figgjarliga sjálvstýraran, sum sendir borgaran so groft apríl, sum hann aldri upplivir aftur.

Hesin sjálvstýrari — robottur — sum loyvir øllum øðrum sjálvstýr- arum at stinga upp í sekkin fyrri well, skal nú eta hvørja krónu vit forvinna og síðan njóta hvørt tal, sum okkum viðvíkur, so vit verða meiri skatta-plágað enn vit nakrantíð vóru, og tað sigur ikki so

litið, tá farnu trý áriní havast í huga.

Undir tingviðgerðini 3. apríl av uppskoti javnaðarflokksins um strangari revsireglur fyrri skeiva skattauppgávu kom fram, hvussu ófyrirreikað og tilvildarlig kelduskattskipanin er.

Borgararnir verða enn einaferð viðgjørdir ymiskt og uppá gjøt av landsstýrinum, sum einki sigur seg vita um, at hetta skuldi henda.

Skipanin er soleiðis uppbygd, at tær inntøkur tú fært ávistar verða „kod- aðar“ í maskinuna og síðan fálðaðar við 36 og deildar við talinum av 10

-daga skeiðum, sum farin eru síðan 1. apríl. Skatta- prosentíð verður ásett eftir hesi soleiðis útroknaðu bruttoársløn.

Hetta merkir t.d. fyrri ein arbeiðsmann, sum í apríl fær útgildið kr. 11.000 og í mai fær 11.000 kr. í feruløn, at hesin verður skattaður av kr. 264.000, hóast hann einans fer at vinna kr. 143.000. Hann kemur so-statt upp á 50% skatta-trekk at byrja við og lækkar so móti ársenda niður imóti tí veruliga skatta- prosentí, hann eigur at rinda eini 38-40%. Hann